

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1620 usque ad annum 1623

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1777

VD18 90118855

§. 104. Hugo Grotius suæ uxoris astu e carcere liberatus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67344](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67344)

Sæc. XVII. A. C. 1621. transigendi potestate instructos ad eum mitterent: die igitur tertia Novembris Engadinenses, ut vocant, superiores, necnon Bergunini, Davoserani, & Meynsfeldenses sese Baldironii arbitrio dedere, pactis hisce conditionibus, ut adversus Austriacam domum nec arma fumere, aut fœdus pangere, nec Magistratum sine Archiducis consensu creare, vel amovere velint: Postea Curiensem urbem die vigesima secunda ejusdem Mensis Brionius & Rudolphus Planta ingressi, septingentorum militum præsidia imposuere, totamque Rhætiam Hispanorum ac Austriacorum imperio subjecerunt: Leopoldus demum conscripto recenti milite ad Helvetiæ fines concessit, Calvinistæ autem suæ causæ diffisi, unacum Prædicantibus suis Tigurum, Basileam, & ad alia loca sectæ consortio sibi juncta magno numero profugerunt.

§. CIV.

Hugo Grotius suæ uxoris astu e carcere liberatus.

Jæger hist. Eccl. l. 1. cap. 14. *Newill. hist. d' Holland. t. 1. p. 220.* *Theatr. Hist. cap. 4. p. 73.* Inter tot barbara in mutuas civium fratrumque cædes ruentium sitibunda molimina, haud injucundum erit inspergere præclarum humanitatis specimen, quo se posteris commendatam reddi-

reddidit Hugonis Grotii conjux: Hic Sæc. XVII.
A. C. 1621.
 propter Arminianæ factionis tutelam,
 integro jamjam biennio in arce Löwen-
 steinensi captus hæserat, omni alio
 captivitatis suæ solamine destitutus,
 præter Mariæ Reigersbergæ uxoris suæ
 consortium, & literarum studium: ut-
 rumque autem Grotio saluti erat; cum
 enim indulgente carceris Præfecto li-
 bros sibi ab Amicis suis commodatos
 perfæpe in quadam cista valde oblonga
 unacum linteis, aliisque necessariis re-
 ciperet, perlectosque in eadem cista
 ad Amicos remitteret, hanc quidem
 semper ac sedulo perscrutabantur satel-
 lites, cum autem præter libros & lin-
 tea nil unquam reperiissent, toties ex-
 plorata fides omnem tentandæ fraudis
 metum custodibus ademit: proin haud
 ultra recludebatur cista: Opportune
 vero hæc ipsa securitatis fiducia Rei-
 gersbergæ Maritum liberandi consilium
 suggestit, placuitque, ut Grotius ei-
 dem cistæ inclusus ex arce ad navem
 deportaretur: ne vero ex satellibus
 quempiam tunc cistam inspiciendi li-
 bido incesset, uxor aliquot ante dies
 Grotium adversa valetudine pressum
 lecto affigi spargebat: percommoda e-
 tiam consilio accidit absentia Locum-
 tenentis, qui, quamvis captivorum
 curam haberet sibi demandatam, Heis-
 denium

Sæc. XVII. denium tamen pro conscribendo milite
 A C. 1621. proficisci jussus erat: Absentis igitur
 conjugem Reigersberga accedit, sup-
 plex, ut proxima feria secunda cistam
 libris Arminianis refertam ex arce a-
 tiorum transferri sibi liceret, eoquod
 ejus Maritus assidua horam lectione vi-
 res suas nimium debilitaret: Annuit
 illa, moxque die decima tertia Maij
 Grotio in cista incluso, ejus uxor mili-
 tes advocat, rogans, ut hanc cistam
 per scalas deportare, atque ad navem
 advehere velint. Obsequium haud re-
 cusant illi, ast majus solito pondus eo-
 rum uni suspicionem ingessit, atque ad
 Grotii uxorem, ejusque Famulam frau-
 dis consciam dixit: *in hac cista utpote
 gravissima, Arminianus quidam latet, cui*
 tamen Reigersberga mox respondit,
 libros duntaxat Arminianorum in ea
 contineri: Augetur tamen suspicio, ac
 militum unus cistam aperiri petit, pro-
 hibitus vero a Reigersberga, Locumte-
 nentis uxorem adit, quæ tamen eidem
 respondit: *nil nisi libros esse inclusos asse-
 ruit Grotii uxor, agite igitur, & adve-
 hite eam ad navim:* Paruere milites,
 depositaque cista abierunt; Ancilla au-
 tem illam feretro impositam Goriche-
 mum in cujusdam Amici ædes deferri
 curabat, ubi Grotius e referata cista
 egressus, ac murarii vestes indutus,
 Wal.

Meteran.

l. 41. Hist.

Belg. p. 322.

Walwicum Brabantiae urbem, inde-
 que Arminianorum ope suffultus, Ant-
 verpiam venit: interim Ancilla Gori-
 chemo reversa, Dominæ suæ prospere-
 ram Grotii fugam recensuit: Ne tum
 quidem patuit dolus; vigiles enim,
 etli pro more cibos tam in prandio,
 quam in cæna mensæ apposuisent, Gro-
 tium, quem non viderant, in anteriori
 cubili lecto decumbentem, vel in Mu-
 seo studiis vacantem credidere, ejus
 uxore id ipsum asseverante: ast Gro-
 tio rursus non invento vigiles Locum-
 tenentem ex itinere reversum de cap-
 tivi absentia monent. Hic ergo Grotii
 uxorem, quo Maritus lateret, inter-
 rogat, cui illa respondit, *vobis est quæ-
 rendus; scitote autem, quod ex cavea avis
 volarit, sæpe etiam prædixi vobis, nos
 elabendi occasionem inventuros: detecta
 igitur fraude illico Gorichemum mit-
 tuntur, qui Grotium ex fuga reduce-
 rent, ast elusa horum solertia, in frau-
 dis ultionem in eodem carcere Grotii
 uxor, capta detinetur, paulopost ta-
 men inde liberata, cum tota suppel-
 lectili domum reversa est. Ita demum
 Grotius carcerem, paratam sibi mor-
 tem, simulque Gommaristarum sævi-
 tiam ingeniose, uti eum decebat, e-
 vasit, non incongrue librorum pon-
 dus*

Sæc. XVII. dus in cista repræsentans, qui vivens
 A. C. 1621. viva sui ingenii Bibliotheca erat.

§. CV.

Hugo Grotius a Franciæ Rege liberaliter exceptus.

Recuperata libertate Grotius Antverpia ad Generales Hollandiæ Status literas dedit, significans, quod omnibus creaturis communi jure suam quaesisset libertatem, & disruptis nequidem vinculis: de cetero autem nil foederato Belgio perniciosum moliri intenderet: sub idem quoque tempus suæ calamitatis fata, & exitum Parisios ad Ludovicum XIII. Franciæ Regem perscripsit, *Newill. l. c.* cujus jussu Verræus Regii Sigilli Præfectus, & Jeanninus Præses eundem de Regis in eum benevolentia certiores reddidere: Lutetiam igitur delatus, summis honoribus excipitur, necnon annua mille aureorum pensione honoratur: Profuit quoque hujus Viri fama ceteris Arminianis, qui patria sua extorres in Franciam confugerant; perceptis enim iniquis vexationibus, quibus a Gomaristis pene excarnificati erant, Rex non modo in suo Senatu eorum causam vindicabat, sed liberam in Regno commorandi, suamque sectam exercendi facultatem

eis